

Sairaalkoulun toiminnallinen suunnitelma

19.5.2021

Perusopetus, Sivistystoimiala
Turun kaupunki

1. Sairaalan sijoittuva toiminta

Sairaalakoulu (Kiinamylyn koulu KM) toimii sairaalan yhteydessä. Sairaalaopetuksen järjestämisvelvollisuus perustuu Perusopetuslain §4a:ään.

Perusopetuslain 4 a§ mukaisesti sairaalaopetuksen tehtävänä on antaa perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista opetusta erikoissairaanhoidossa oleville esi- ja perusopetusikäisille lapsille ja nuorille. Opetuksen toteutuksessa huomioidaan oppilaan kunto. Annettu opetus on osa lapsen ja nuoren kokonaiskuntoutumista ja työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä hoidon kanssa. Hoitotyö sekä opetus limittyvät koulupäivän aikana. Tiloissa tulee voida toteuttaa opetussuunnitelman mukaista opetusta turvallisuuskohdat huomioiden.

Sairaalaopetuksen tehtäväksi on lisäksi tullut yhä enenevässä määrin olla kentällä olevien koulujen tukena vaativissa oppilastilanteissa. Tätä tukea annetaan konsultatiivisesti ja työtä tehdään yhteistyössä erikoissairaanhoidon lasten- ja nuorten poliklinikoiden kanssa. Sairaalakoulun tarkoituksena on toimia erikoissairaanhoidon yhteydessä, lähellä oppilaiden hoitotahoja, tiloissa, joissa voidaan turvallisesti toteuttaa kaikkien perusopetuksen oppiaineiden opetusta vaatimusten mukaisesti ottaen huomioon oppilaiden erityistarpeet.

2. Sijoittumista sairaalan yhteyteen tukevat seuraavat seikat:

- oppilaalla tulee olla yksi, tuettu ja turvallinen ympäristö, jossa oppilaan oikeus moniammatilliseen tukeen mahdollistuu
- käytettävissä oleva henkilöstöressin käyttö tehostuu, kun toimitaan yhdessä yksikössä
- Psykiatrisen sairaalan sijainti lähellä Majakkasairaala mahdollistaa koulun tilojen yhteiskäytön somaattisen opetuksen kanssa (mm. erikoisluokatilat)
- moniammatillinen yhteistyö tehostuu --> kokonaiskuntoutumisen vaikutus kasvaa (koulu, hoito- ja kuntoutustyöryhmät saman katon alla + toivottavasti lastensuojelu)
- oppilaiden siirtymät saman ympäristön sisällä --> sairaalaopetuksen järjestämistä eivät ohjaa erilliset yksiköt (osasto-opetus / avo-opetus) --> eheä sairaalakoulujakso
- konsultatiivinen toiminta ja yhteistyö eri toimijoiden kesken helpompaa toiminnan keskittyessä samaan paikkaan
- sairaalakoulu/hoitoyhteistyö muotoutuu ja tehostuu perusopetuksen muiden toimijoiden suuntaan (osaamiskeskus, ennaltaehkäisy)
- tilojen tehokas käyttöaste --> yhteiskäyttötilat esim. monikäyttöiseksi suunnitellut taito-, taide- ja tiedeainetilat hoidon käytössä kouluajan ulkopuolella

3. Miten keskittäminen mahdollistaa toiminnan kehittämisen?

Oppilaiden kannalta toimintojen keskittäminen tuo koulun ja hoidon saman katon alle. Tämä on oppilaiden sairaalakoulujakson toteutumisen kannalta tärkeää ja yhteistyön lähentyessä äkillisiin tilanteisiin voidaan reagoida riittävän ripeästi myös avohoidon oppilaiden osalta.

Keskittäminen mahdollistaa tilojen kustannustehokkaan käytön ja joustavan henkilöstöressoinnin.

Toimintojen keskittäminen mahdollistaa myös uudenlaisen toimintakulttuurin luomisen, missä yhdistyvät moniammatillinen yhteistyö eri hallintokuntien kesken sekä asiakaslähtöisyys. Yhteistyön myötä Turun ja koko sairaanhoitopiirin koulutoimilla on käytettävissään konsultaatio- ja osaamiskeskus erityisiä tilanteita varten, millä on merkittävä vaikutus ongelmien kriisiytymisen ennaltaehkäisyyn kannalta (pitkittyneet ongelmat, syrjäytyminen).

4. Keskeiset toiminnan tavoitteet

Erikoissairaanhoidossa olevalle esi- tai perusopetusikäiselle oppilaalle annetaan opetusta, jolla on oppimista ja koulunkäyntiä ylläpitävä sekä oppilaan hoitotavoitteita tukeva kokonaiskuntoutuksellinen tavoite. Konsultaatio- ja osaamiskeskustehtävän tarkoituksena on välittää tietoa ja ohjata ja yhdistää eri toimijoita erityisissä tilanteissa olevien oppilaiden opetuksen järjestämiseksi.

5. Toiminnan kuvaus nyt ja tulevaisuudessa

5.1 Sairaalakoulun tehtävä

Sairaalan sijaintikunta on velvollinen järjestämään opetusta sairaalassa potilaana olevalle oppilaalle. Myös muulle erikoissairaanhoidossa olevalle oppilaalle on järjestettävä opetusta siinä määrin kuin se hänen terveytensä, pedagogiset erityistarpeensa ja erikoissairaanhoidon hoidolliset ja kuntoutukselliset toimenpiteet huomioon ottaen on perusteltua, jos opetuksen järjestäminen ei muutoin ole tukitoimista huolimatta oppilaan edun mukaista oppilaan omassa koulussa.

Sairaalaopetuksen tehtäväksi on lisäksi tullut yhä enenevässä määrin olla kentällä olevien koulujen tukena vaativissa oppilastilanteissa. Tätä tukea annetaan konsultatiivisesti ja työtä tehdään yhteistyössä erikoissairaanhoidon lasten- ja nuorten poliklinikoiden kanssa.

5.2 Opetuksen vastuualue

Turun sivistystoimen alainen Kiinamylyn koulu vastaa *TYKS:n lasten- ja nuorten klinikan* sekä *lasten- ja nuorisopsykiatrian* sairaalaopetuksesta. Oppilaat tulevat Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin alueella olevista kunnista. Sairaalahoidossa olevien oppilaiden lisäksi koulussamme annetaan opetusta psykiatrisessa avohoidossa oleville oppilaille, joiden koulunkäynti on keskeytynyt tai on vaarassa keskeytyä psyykkisten ongelmien vuoksi.

5.3 Pääprosessien kuvaus

Lasten psykiatrian osasto-opetuksen prosessi:

Lapsi saapuu osastolle --> opetus sairaalakoulun toimesta (hoitajat mukana päivässä, yhteistyö oman koulun kanssa) --> hoitoverkostot (hoito, perhe, sairaalakoulun opettaja, oma koulu)

Nuorten psykiatrian osasto-opetuksen prosessi:

Nuori saapuu osastolle --> opetus sairaalakoulun toimesta (yhteistyö hoidon ja oman koulun kanssa) --> hoitoverkostot (hoito, perhe, sairaalakoulun opettaja, oma koulu)

Lasten ja nuorten psykiatrian avo-opetuksen prosessi:

Alkutapaaminen sairaalakoulussa (KM koulunjohtaja, oppilas, perhe, oma koulu, hoito, sosiaalitoimi) --> päätös sairaalakoulupaikasta (KM koulunjohtaja) --> opetus sairaalakoulussa (KM opettaja + ohjaaja, koulupsykologi, moniammatillinen yhteistyö) --> tiivis verkostotyö (KM, oppilas, koti, hoito, sosiaalitoimi, oma koulu, 3. sektori) --> nivellys takaisin omaan kouluun (KM opettaja + ohjaaja, oppilas, oma koulu)

Nuorisopsykiatrian tehostetun avohoidon sekä Syömishäiriöpäiväyksikön opetus:

Näissä yksiköissä hoitosuhteessa oleville peruskouluikäisille nuorille tarjotaan sovitusti koulunkäyntiä ylläpitävää opetusta yhteistyössä oppilaan oman koulun kanssa.

Konsultatiivinen sairaalaopetus:

Sairaalakoulun konsultatiiviset opettajat tekevät yhteistyötä erikoissairaanhoidon avohoidon yksiköiden ja sairaanhoitopiirin alueen koulujen kanssa vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden koulunkäynnin järjestämiseksi.

5.4 Nykyiset sairaalayksiköihin sijoittuva toiminta

Kunnallissairaalan tie 20

Nuorisopsykiatrian osasto-opetus + ruotsinkielinen opetus: oppilaita 10-15 (3 erityisluokanopettajaa, 1 koulunkäynninohjaaja)

U-sairaala (tämä tulee sijoittumaan vuoden 2022 alusta Majakkasairaalaan)

Lasten ja nuortenklinikan osasto-opetus: oppilaat osastopaikkojen mukaan (2 erityisluokanopettajaa, 1 koulunkäynninohjaaja)

5.5 Nykytilanteen kuvaus

Tällä hetkellä sairaalakoulun toiminta jakautuu kolmeen eri yksikköön: Datacity, Kunnallissairaalan tie ja U-sairaala.

Suurin osa sairaalakoulun toiminnasta (lasten psykiatrian osasto-opetus sekä lasten ja nuorten psykiatrian avo-opetus, Nuote- ja Syhy-opetus sekä konsultoiva sairaalaopetus: 12 erityisluokanopettajaa, 10 koulunkäynninohjaajaa, koulupsykologi, koulunjohtaja, koulusihteeri) toteutuu kaupungin ulkopuoliselta vuokraamissa Datacityn tiloissa, joita ei ole suunniteltu perusopetuksen tarpeisiin. Tiloissa ei ole erikoisluokkatiloja, riittäviä eriyttämistiloja eikä ulkoilua mahdollistavia tiloja. Tilat ovat nykyiseen, laajentuneeseen toimintaan nähden liian pienet.

Myöskään koulun sairaalan yhteydessä olevat tilat eivät täytä valtakunnallisia, eivätkä Turun opetussuunnitelmaan kirjattuja opetussuunnitelman vaatimuksia:

Turussa pidetään huolta siitä, että koulutilat ovat viihtyisiä ja turvallisia ja että niiden varustus ja kalustusratkaisut tukevat opetussuunnitelman mukaista oppimista, ovat helposti käyttäjien muokattavissa ja tukevat innovatiivisuutta, vuorovaikutusta ja yhteisöllistä tiedon rakentamista.

Nykyisellään toimintaa rajoittavat perusopetuksen opettamisen kannalta puutteelliset tilat ja puuttuvat turvalliset ulkoilualueet. Turvallista toimintatilaa ei ole myöskään koulukuljetuksille. Tilat eivät täytä yleisiä eivätkä koulun erityistehtävän mukaisia vaatimuksia oppilaiden turvallisuudesta. Myös yksiköiden hajanaisuudesta johtuva henkilöstöressurssin käytön vaikeutuminen rajoittaa toimintaa.

5.6 Visiot toiminnan muutoksista

Tarkoituksen mukaiset tilat mahdollistavat oppilaiden turvallisen koulupäivän. P-sairaalaan sijoittuvan sairaalakoulun myötä kaikki psykiatrinen opetus siirtyy saman katon alle ja siten mahdollistaa joustavamman henkilöressurssin ja tilojen käytön. Myös sairaalakoulun toisen yksikön, P-sairaalan lähelle sijoittuvan Majakkasairaalan Lasten ja nuorten klinikan opetuksen kanssa mahdollistuu henkilöstön, taide- ja taitoaineiden tilojen, materiaalien sekä moniammatillisen yhteistyön resurssien järkevä hyödyntäminen. Monipuoliset ja toiminnalliset tilat luovat mahdollisuuden fyysiselle ja psyykkiselle kokonaiskuntoutumiselle kaikille sairaalakoulun oppilaille.

5.7 Sairaalaan sijoittuvan toiminnan volyymit tulevaisuudessa

P-sairaalaan tulee sijoittumaan koko psykiatrian opetus, yhteensä noin 60 – 70 oppilasta: lasten psykiatrian osasto-opetus (2 erityisluokanopettaja + 2 koulunkäynninohjaajaa), nuorten psykiatrian osasto-opetus + ruotsinkielinen opetus (3 erityisluokanopettajaa + 1 koulunkäynnin ohjaaja), lasten ja nuorten psykiatrian avo-opetus sekä Nuote- ja Syhy-opetus (11 erityisluokanopettajaa + 10 koulunkäynnin ohjaajaa, koulunjohtaja, koulusihteeri ja koulupsykologi). Konsultatiivinen sairaalaopetus (3 erityisluokanopettajaa).

5.8 Toiminnan ajoitus ja henkilökunta

Koulun työaika on arkisin n. klo 8.00 – 16.00. Henkilökunta paikalla n. 30 henkilöä.

5.9 Tukipalveluiden tarpeet

Ruokahuolto (Ruokapalveluhenkilö vastaa jakelukeittiöstä, paikalla arkisin klo 10.30-12.15)
Oppilaiden omat terapeutit (esim. toimintaterapeutti), kouluterveydenhuolto, 3. sektorin toimijat

Sairaalakoulun tilaohjelma 19.5.2021

Oppilasmäärä
Henkilökunta

70 oppilasta 11 ryhmään jaettuna
29 henkilöä: 14 opettajaa, 12 avustajaa, koulusihteeri, koulupsykologi, terveydenhoitaja

Tila	Kpl	m ²	Yht.	Huomioita
Sairaalakoulun tilat				
Eteinen/naulakot	1	40	40	
Aula	1	80	80	Osa tilaa kirjastoa ja mediateekkitilaa
Ruokailutila/ruuanjakelu ja astioiden keräys	1	70	70	Aulan vieressä
Jakelukeittiö	1	25	25	
Opetustila	12	40	480	Yksi luokka ruotsinkielisille. Opetustilat toimivat myös opettajan työtilana
Eriyttämistila	12	15	180	Opetustilojen yhteydessä tai läheisyydessä
Rauhoittumis/lepohuone	2	10	20	Täysin kalustamaton tila
Konsultoivan opettajan työhuone	4	10	40	
Koulunjohtajan työhuone	1	15	15	Sisältää 4 hlön pöytäryhmän
Koulusihteerin huone	1	10	10	
Varasto	1	3	3	arkistokaappi
Koulupsykologi	1	10	10	
Oppilashuollon toimintatila	1	20	20	Koulukuraattori, sosiaalityöntekijä, toimintaterapeutti, lääk + th-vastaanotto
Kopiotila	1	7	7	
Wc-tilat, oppilaat	3	3	9	
Liikuntaesteisyys-wc, oppilaat	1	5	5	
Henkilökunnan wc	2	3	6	
Suihkutila, oppilaat	1	3	3	Pieni etutila riisumista varten
Oppilasvälinevarasto	1	8	8	
Siivouskomero	1	3	3	
Neuvotteluhuone	1	20	20	
Kotitalousopetus	1	40	40	2 keittiöpistettä, iso saareke/työpöytä, yhteys ruokailutilaan
Kodinhoitohuone	1	8	8	Kotityönopetukseen
Kuvataide/käsityötilat/fyke	1	100	100	Sisältää tarvikevarastoinnin
Musiikki ja mediapaja	1	50	50	Sisältää soitinvaraston
Kokoustilat	2	20	40	Kalenterista varattavissa
Juhla/liikuntasali	1	200	200	Tavallinen huonekorkeus on riittävä, ei palloilupelikäyttöön
Puku- ja pesutilat+sauna	2	15	30	5+5 hengelle
Liikuntavälinevarasto	1	12	12	
Varastotila	2	10	20	
Henkilökunnan pukutilat	2	13	26	29 hlö
Henkilökunnan suihku	2	2	4	
Henkilökunnan wc	2	3	6	
Siivouskeskus	1	10	10	
Ulkovälinevarasto	1	10	10	
Tilat yhteensä			1610	hym ²
Käytävät, portaat + 10 %			161	m ²
Huoneistoala			~ 1771	huoneisto-ala m²/ vuokra-ala

Ulkoilualueet toteutaan yhteiskäyttöön sairaalan osastojen kanssa. Laajuus yhteensä arviolta 400-600 m².

HUOM: Tilojen yhteiskäyttö sairaalan kanssa kartoitetaan ja suunnitellaan sairaanhoitopiirin kanssa hankesuunnitteluvaiheessa.